

Ś.P.
DR INŻ. ARCH. REGINA CZAPIEWSKA

*27 VII 1945 - †19 II 2025

Śpieszmy się kochać ludzi – tak szybko odchodzą...

Ks. Jan Twardowski

Z Florydy nadeszła niedawno smutna wiadomość o odejściu do wieczności dr inż. arch. Reginy Czapiewskiej. Dr Regina Czapiewska była długoletnim członkiem Oddziału Ottawskiego Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie wraz ze swoim mężem również architektem, Jackiem Czapiewskim. Po przybyciu do Ottawy, pp. Czapiewscy weszli szybko do polskiego kręgu naukowo-artystycznego.

Regina Czapiewska z d. Kratke urodziła się 27 VII 1945 w Radomiu. Od czasów wczesnego dzieciństwa i młodości objawiała wielkie zamiłowanie do sztuk plastycznych i malarstwa. Uczęszczała do Ogniska Plastycznego w swoim rodzinnym mieście. W 1963 r. po zdaniu matury w Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu i po pomyślnym egzaminie wstępnym, rozpoczęła studia na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej. Studia pogłębiły

jej zainteresowania w sztuce malarstwa, rysunku i rzeźby, które zawsze są częścią wykształcenia młodego adepta architektury. Podczas studiów należała do Koła Plastycznego i brała udział w plenerach głównie pięknych okolicach i miasteczkach Polski Północnej. Studia ukończyła w 1969 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera architekta. Po ukończeniu studiów poślubiła swojego kolegę ze studiów Jacka Czapiewskiego. Pierwszą pracę w dziedzinie architektury podjęli wspólnie w Pracowni Urbanistycznej w Pucku. W 1974 ukończyła Podyplomowe Studium Urbanistyczne na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Po uzyskaniu tej ważnej specjalizacji została kierownikiem Pracowni. Nie długo potem rozpoczęła prace jako pracownik naukowo-dydaktyczny na Politechnice Gdańskiej w Katedrze Rysunku, Malarstwa i Rzeźby Wydziału Architektury. Praca jej obejmowała prowadzenie wyjazdów na plenery malarskie studentów architektury w pięknych zakątkach Polski (n.p. w Starym Sączu czy na terenie Północnej Polski). Równocześnie rozpoczęła własną twórczość malarską i graficzną. W 1980 uzyskała roczne stypendium egipskiego Ministerstwa Kultury. Efektem naukowego pobytu w Egipcie były studia obiektów architektury z czasów starożytnego Egiptu wraz z egipskimi freskami i reliefami z różnych epok faraonów. Podczas pobytu uczestniczyła również w różnorodnych pracach projektowych w Kairze i w opracowaniu założeń nadmorskich terenów turystycznych w rejonie Aleksandrii. Najważniejszym rezultatem egipskiego stypendium była praca doktorska p.t. *Integracja sztuk w architekturze starożytnego Egiptu*, którą obroniła na macierzystej uczelni w 1985. W czasie swojej pracy na Politechnice Gdańskiej jak i później podczas pobytu w Algierii, odbyła także szereg wyjazdów badawczych w Europie Zachodniej, głównie we Francji, we Włoszech, i w Hiszpanii.

Po okresie intensywnej pracy dydaktycznej na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej, Regina uzyskała w 1983 kontrakt jako wykładowca na Wydziale Architektury Uniwersytetu w Blidzie, w Algierii. Korzystając ze swoich polskich doświadczeń jako nauczyciel akademicki, organizowała dla algierskich studentów architektury interesujące plenery m.in. w tysiącletniej medynie Ghardaia. Zwiedziła również szereg niezwykle miejsc z naskalnymi rytami prehistorycznymi na Saharze, w tym słynne 'muzeum pod gołym niebem' rytów z epoki neolitu w Djanet (Tassili n'Ajjer). Jej artystyczne podróże po śródziemnomorskim wybrzeżu Afryki Północnej, objęły również Maroko.

Po pięcioletnim pobycie w Algierii pp. Czapiewscy wyemigrowali w 1988 do Kanady. Początkowo Regina pracowała w biurze architektonicznym – Peter Pivko Architects w Ottawie, ale po zamknięciu tego biura postanowiła rozpocząć nowy etap swojej twórczości w dziedzinie sztuk plastycznych – malarstwa, rysunku i grafiki. W tym czasie została wraz ze swoim mężem członkiem Oddziału Ottawskiego Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie (który w tym czasie był prowadzony przez Prof. Andrzeja (André) Ruszkowskiego, a od 1991 przeze mnie). W tym czasie wygłosiła z wielkim kunsztem szereg wykładów na Saint Paul University z tematyki sztuk plastycznych, historii sztuki współczesnej jak również opisujących swoje wrażenia i inspiracje artystyczne z Afryki Północnej.

W latach 1992 – 2012, Regina wzięła udział łącznie w 32 wystawach, w tym dwunastu indywidualnych, głównie w Ottawie i w Gatineau. Jej niezwykle wernisaże były miejscem spotkań Polonii kanadyjskiej z tego regionu. Regina swoim wielkim ładunkiem artystycznym, jak również duchowym, wniosła do naszego grona, całą gamę zapomnianych przeżyć ze sfery artystycznej, które często ulegają zagłuszeniu w wirze pracy i życia na emigracji. Równocześnie prezentowała swoje prace na wystawach zagranicznych poza Kanadą, w Japonii, Płd. Korei i także w USA. W tym czasie brała również udział w ważnych konkursach, np. na wykonaniu muralu w Casino de Hull, przeprowadzonym przez rząd prowincji Quebecu. Wykonała wtedy w niezwykle tempie przestrzenne dzieło w kształcie stożka pod nazwą „The Cave – La Grotte”). Inspiracją do niego były neolityczne ryty z Północnej Afryki. Innym kierunkiem zainteresowań artystycznych Reginy była sztuka japońska, której kanwą były dodatkowe studia na Ottawa School of Art.

W 1993 Regina wzięła udział w organizacji Sympozjum w ramach obchodów z okazji 50. rocznicy powstania Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie, które odbyło się 20 XI 1993. Dr Regina Czapiewska weszła w skład Komitetu Organizacyjnego pod kierunkiem prof. Teresy Rakowskiej-Harmstone i dr Aleksandra M. Jabłońskiego. Po sympozjum, pod kierunkiem prof. Pawła Wyczyńskiego powstał Komitet Wydawniczy Materiałów z Sympozjum (Proceedings of Symposium), który wydał książkę p.t. „The Search for Knowledge and Freedom”. Regina weszła do niego i wykonała projekt okładki do tej ważnej książki. W Sympozjum w Sali Senatu, Carleton University, wzięli udział rektorzy wszystkich uczelni w Ottawie: University of Ottawa, Saint-Paul University and Carleton University oraz pierwszy Ambasador RP po 1989, Tadeusz Diem. Wieczorem odbył się bankiet w salach National Arts Centre w Ottawie.

Dr Regina Czapiewska podczas jubileuszowego sympozjum wygłosiła referat p.t. *The Art of Inner Necessity: Pollock, Rothko, Newman*”, który jest opublikowany w materiałach (Proceedings) sympozjum.

W 1999 Polski Instytut Naukowy z Polską Akademią Umiejętności wydał album p.t. *Grafika Polska – Estampes Polonaises – Polish Prints 1918 – 1939*. Album prezentuje grafikę polską w zbiorach Biblioteki Polskiej w Montrealu. Dr. Regina Czapiewska weszła wtedy do Komitetu Wydawniczego pod kierunkiem prof. Pawła Wyczyńskiego. Wygłosiła też wykład na temat Grafiki Polskiej w zbiorach Biblioteki Polskiej w Montrealu w Oddziale Ottawskim PINwK. Z początkiem XXI w. pp. Czapiewscy byli również okresowo członkami Zarządu Oddziału Ottawskiego PINKwK.

W okresie swojego pełnego twórczej pracy życia, dr Regina Czapiewska brała udział w wielu konkursach artystycznych i architektonicznych oraz była również często sama członkiem ich jury. Brała czynny udział w życiu artystycznym, szczególnie w regionie Outaouais i otrzymała szereg wyróżnień i nagród (jak n.p. *Prix d'excellence de la Fondation pour les arts, les lettres et la culture* za całokształt dokonań na niwie artystycznej i wybitny wkład w życie środowiska artystycznego regionu Outaouais). Jej wybitny dorobek artystyczny odzwierciedlają jej prace

malarskie i graficzne w wielu galeriach i w zbiorach prywatnych w Austrii, Hondurasie, Kanadzie, Meksyku, Polsce, Stanach Zjednoczonych, i we Włoszech.

Dzisiaj wspominamy Jej niezapomnianą postać, która zapisała się w naszej pamięci nie tylko zakresem swojej twórczości artystycznej, ale przede wszystkim niezwykłą serdecznością i otwartością, umiarem w słowie, a wielkim sercem w każdym spojrzeniu.

Żegnaj Regino!

Niech dobry Pan przyjmie Ciebie do swego Królestwa.

Wieczny odpoczynek racz Jej dać Panie.

Panu Jackowi Czapiewskiemu z Rodziną

Składamy najgłębsze wyrazy współczucia i wielkiego żalu z powodu tak wielkiej i niepowetowanej straty.

dr inż. Aleksander Maciej Jabłoński

Prezes The Oskar Halecki Institute in Canada

b. Prezes Oddziału Ottawskiego

Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie

i Przyjaciele

Ottawa, 20 III 2025